

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/156/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415212796
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1415212796.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Grosslingova 77, IČO : 31 351 026, proti žalovanej : I. R., nar. XX. X. XXXX, bytom T., H. W. XX, o zaplatenie 16.629,71 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 13. 2. 2017 č.k. 16C/507/2015 - 87, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach **p o t v r d z u j e**.
Žalovaná **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Uvedeným rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi 16.068,29 € spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 14.505,20 € od 31. 7. 2015 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 93,25 %. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 16.629,71 € spolu s úrokom 6,99 % ročne zo sumy 16.629,71 € od 31. 7. 2015 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 16.629,71 € od 31. 7. 2015 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania, a to titulom dlhu vzniknutého zo zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX/XXXX uzavretej na cieľovú sumu 20.000 €, keď žalobca so žalovanou uzatvoril úverovú zmluvu k č. účtu XXXXXXXX/XXXX a poskytol jej medziúver vo výške 16.000 € pri úrokovej sadzbe 6,99 %. Tento sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorú povinnosť si ale neplnila. Žalobca preto po predchádzajúcej bezvýslednej výzve pristúpil k zosplateniu úveru výzvou zo dňa 30. 7. 2015.

2/ Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdil súd prvej inštancie ako občianskoprávny, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko účastníkmi tohto právneho vzťahu je fyzická osoba, ktorá pri dojednávaní predmetnej zmluvy o mimoriadnom medziúvere vystupovala v pozícii spotrebiteľa, pričom nebolo preukázané a ani tvrdené, že by mimoriadny medziúver bol poskytovaný na účely výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania; ustanovenia Občianskeho zákonníka je nevyhnutné v súlade s jeho § 52 ods. 2 použiť na všetky právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ. Keďže žalovaná si neplnila povinnosti z uzavretej zmluvy a žalobca dňa 30.07.2015 pristúpil k zosplateniu úveru, súd žalobu v časti o zaplatenie 16.068,29 € považoval za dôvodnú a zaviazal žalovanú k zaplateniu uvedenej sumy pozostávajúcej z nesplatenej istiny úveru 14.505,20 €, úrokov z úveru 1.527,75 €, úrokov za oneskorené platby 38,71 €, dane z úrokov 0,76 €, ktorá bola znížená o sumu 4,13 €, ktorá predstavuje úroky zo sporenia. Pokiaľ však žalobca úhrady žalovanej započítaval výlučne na úroky medziúveru (úhrady zo sporiteľského účtu boli po vyhlásení splatnosti úveru započítané v prospech účtu medziúveru), tento postup nepovažoval súd prvej inštancie za zákonný, vzhľadom k tomu, že v zmysle § 566 Obč. zák. čiastočné plnenie dlžníka je potrebné započítať

prv na istinu až následne na úroky, pričom nebolo v konaní preukázané, že opačný postup by bol individuálne so žalovanou dohodnutý; za individuálne zmluvné dojednanie totiž nemožno považovať ustanovenie zmluvy, s ktorým mala možnosť sa žalovaná oboznámiť bez reálneho vplyvu na jeho obsah. Uvedené ustanovenie považoval konajúci súd za neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák., keď žalovaná mala vo vzťahu k poskytnutému medziúveru splácať výlučne jeho úroky bez toho, aby sa akákoľvek časť započítala na istinu poskytnutého úver, pričom v priebehu predpokladanej dĺžky medziúveru (max. 105 mesiacov, t. j. viac ako 8 rokov) sa prostredníctvom platieb dlžníka nemení istina poskytnutého medziúveru. Rovnako aj v prípade žiadosti o okamžité splatenie medziúveru je zúčtovaná dlžná suma na medziúverovom účte s nasporenou sumou na sporiteľskom účte, pričom z predloženej zmluvy nevyplýva, akým spôsobom a či vôbec sa v takomto prípade nasporená suma započítava na istinu poskytnutého medziúveru; uvedené nevyplýva ani zo špecifikácie žalovanej pohľadávky predloženej na výzvu súdu. Na základe uvedeného konajúci súd dospel k záveru, že predmetné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

3/ Za irelevantné považoval konajúci súd vyjadrenie žalobcu, že vo fáze poskytnutia medziúveru nie je možné hovoriť o istine, pričom istina sa vytvorila až zúčtovaním príslušných obrátov na sporiteľskom a medziúverovom účte. V zmysle § 121 ods. 3 Obč. zák. patria úroky ako aj úroky z omeškania k príslušenstvu pohľadávky. Úroky a úroky z omeškania je teda potrebné ako príslušenstvo pohľadávky odlišovať od plnenia, na ktoré má veriteľ právo z hlavného záväzkového vzťahu; príslušenstvo nestojí samo osebe, vzniká jedine v nadväznosti na vznik a existenciu hlavného záväzku, ktorým sa v zmysle § 488 Obč. zák. rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo. Nemožno teda úroky a úroky z omeškania považovať za súčasť istiny. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že mimoriadny medziúver bol poskytnutý na preklenutie obdobia do pridelenia stavebného úveru. V konaní bol zrejmy objem finančných prostriedkov poskytnutých žalovanej (16.000 €), ktorú sumu ako istinu (spolu s príslušenstvom) bola žalovaná povinná žalobcovi vrátiť. Taktiež záveru žalobcu o „nevytvorení“ istiny odporuje dohoda, podľa ktorej mala žalovaná platiť jednotlivými mesačnými splátkami výlučne úroky z úveru (teda ako príslušenstvo pohľadávky), k povahe ktorej sa konajúci súd vyjadril v bode 18 svojho rozsudku.

4/ V prípade uplatnených poplatkov za upomienky, za vedenie účtu, za poskytnutie úveru, za výpisy z účtu, za uzavretie zmluvy celkovo vo výške 560 € súd prvej inštancie poukazoval na to, že predmetné konanie je sporové, a preto žalobca bol povinný uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k ním tvrdeným skutkovým okolnostiam. Žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal vyhotovenie a odoslanie predmetných upomienok, resp. výpisov z účtu žalovanej, ako ani vznik konkrétnych nákladov spojených s touto činnosťou, tak ako boli uplatnené v žalobe, a teda neuniesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v tejto časti nároku. Súčasne súd prvej inštancie poukazoval na to, že zástupca žalobcu na nariadenom pojednávaní na otázku súdu uviedol, že žalobca uvedené poplatky účtoval na základe prílohy k textu zmluvy, pričom z textu zmluvy vyplýva len poplatok za oneskorenie splátok. Takýto postup nemožno považovať za dojednanie poplatkov, v súlade s § 43 a nasl. Obč. zák., nakoľko povinnosť platiť poplatky v konkrétnej výške je v konaní uplatňovaná len na základe jednostranného vyhlásenia žalobcu, uvedené prílohy nie sú žalovanou ani signované ako znak prejavu vôle, že súhlasila s platením poplatkov v uvedenej výške. Navyiac uviedol, že ani z príloh zmluvy nie je zrejme, na základe čoho bol žalovanej účtovaný poplatok za uzavretie zmluvy (01.01.2015 na ťarchu sporiteľského účtu suma 30 €) a poplatok za zrušenie zmluvy (30.07.2015 na ťarchu medziúverového účtu suma 150 €). Pokiaľ sa jedná o sankciu v zmysle čl. VII bod 7 písm. b) zmluvy, prvotne nebolo žalobcom tvrdené, že sa jedná o uvedený nárok a súčasne na jeho preukázanie neboli predložené ani navrhnuté žiadne dôkazy. Žalovanej bol tiež účtovaný poplatok za vedenie sporiteľského účtu (2 x 12 €), pričom rovnako nebolo zrejme, na základe akých skutočností bolo uvedené účtované, medziúverový účet bol vedený bez poplatku, nebola v konaní predložená žiadna relevantná listina, z ktorej by bola zrejma takto uplatnená suma (napr. sadzobník) ako aj vznik povinnosti žalovanej na jej úhradu. Súčasne súd ako ani samotný žalobca nevedel špecifikovať, čo predstavuje suma 1,42 €, zúčtovaná na ťarchu účtu medziúveru 30.07.2015 (označená ako „preúčtovanie“), a preto žalovaná suma v tejto časti ostala nešpecifikovaná, a teda žalobca neuniesol dôkazné bremeno o jej oprávnenosti. Na základe vyššie uvedených dôvodov prvoinštančný súd žalobu v časti o zaplatenie 561,42 € s príslušenstvom zamietol ako nedôvodnú.

5/ Pokiaľ sa žalobca domáhal priznania úroku z omeškania aj zo sumy uplatneného úroku (t. j. z celej žalovanej sumy 16.629,71 €), v tejto časti súd prvej inštancie žalobu zamietol. Požadovať úroky z omeškania (ktoré v zmysle § 121 ods. 3 Obč. zák. predstavujú príslušenstvo pohľadávky) z úrokov nemá oporu v zákone (Občianskom ani Obchodnom zákonníku). Obchodný ani Občiansky zákonník totiž neupravujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Definícia

príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Obč. zák. platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Obč. zák. rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovať aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z úrokov z úveru) potom veriteľ nemá preto, ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ustanovení § 121 ods. 3 Obč. zák. istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 Obč. zák. Názor, že možno priznať úrok z omeškania, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v § 517 ods. 2 Obč. zák., by totiž bez väzby na jeho ustanovenie § 121 ods. 3 viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 Obč. zák. ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny, v prípadoch, kedy zákon o kvalite príslušenstva mlčí (ak neustanovuje zákon, že dlžník je povinný platiť poplatok z omeškania, má veriteľ právo požadovať úrok z omeškania). Rovnako § 369 ods. 1 Obch. zák. (čo do slovného spojenia „peňažný záväzok“) neposkytuje oporu pre iný výklad. Právo účastníkov dohodnúť sa (typovo napríklad v medziach zmluvy o úvere), že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané) a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil dojednanú alebo zákonom stanovú sadzbu úrokov z omeškania, nemení nič na skutočnosti, že sa takto opäť úročí len istina a nie príslušenstvo pohľadávky. Žalobca však so žalovanou neuzatvoril takúto dohodu, naviac vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami by takéto dojednanie súd považoval za neprípustné odchýlenie sa od ustanovení Obč. zák. v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 Obč. zák.). Na základe uvedeného súd prvej inštancie v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6/ Vo vzťahu k uplatneným zmluvným úrokom z poskytnutého úveru za obdobie od zosplatnenia úveru až do jeho zaplatenia, súd prvej inštancie poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp. zn. 6Co/190/2014, ktorý vyslovil právny názor, s ktorým sa konajúci súd v plnom rozsahu stotožnil, a to, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, dispozície s ktorými sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto podstatnom rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej

inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav ale súd nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd by tým podporoval stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa súd prvej inštancie dostal k záveru, že ak jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Obč. zák., resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Obč. zák. robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Obč. zák. a nariadenia vlády; alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák., argumentoval súd prvej inštancie. Z vyššie uvedených dôvodov tak žalobu v časti uplatnených zmluvných úrokov z poskytnutého úveru za obdobie od zosplatnenia úveru až do jeho zaplatenia zamietol, ako nedôvodnú. Keďže žalovaná sa dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, zaviazal ju súd prvej inštancie aj k plateniu úrokov z omeškania 5 % ročne zo sumy istiny 14.505,20 € od 31.07.2015 (deň nasledujúci po zosplatnení úveru) až do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zák. v súlade s § 3 nariadenia 87/1995 Z. z.

7/ O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo. Žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 16.629,71 € s príslušenstvom. Súd priznal žalobcovi sumu 16.068,29 € s príslušenstvom. Čistý pomer úspechu vo veci žalobcu predstavuje 93,25 %, v ktorom rozsahu mu súd priznal nárok na náhradu trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

8/ Uvedený rozsudok napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalobca, a to v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania. Svoje odvolanie žalobca odôvodnil tým, že súd prvej inštancie mu svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej že má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ďalej že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napokon že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca poukazoval na to, že mu súd prvej inštancie po zosplatnení úveru nepriznal úrok s odôvodnením, že od splatnosti úveru je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, nie však dohodnuté zmluvné úroky, pričom poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014. Dohodnuté úroky sú súčasťou peňažného záväzku vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania. Platí tu zásada „úroky do splatnosti úveru“, pretože po splatnosti nastupuje režim sankčných úrokov z omeškania. Žalobca poukazoval na to, že ním uplatňovaná úroková sadzba pozostáva z riadneho úroku vo výške 6,99 % p.a. v súlade s § 497 Obch. zák. a úrokov z omeškania vo výške 5 % p.a. v súlade s § 369 ods. 1 Obch. zák. podľa žalobcu vznikol právny vzťah medzi ním a žalovanou na základe ust. Obch. zákonníka a to podľa § 497 a nasl. Obch. zák., kedy sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Žalobca poukazoval aj na rozhodnutie a odôvodnenie rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Obdo/67/2013, kde NS SR v celom rozsahu akceptoval tvrdenia žalobcu - spoločnosti WSS, a.s. v obdobnej veci priznal v celom rozsahu žalobcom

uplatňovaný nárok, pričom sa NS SR vysporiadal aj s postupom žalobcu ohľadom žiadosti o okamžité splatenie úveru a následne uplatňovaného riadneho úroku ako aj úroku z omeškania : „Zaplatenie úrokov ako odplaty (ceny) za poskytnutie finančných prostriedkov je podstatnou časťou úverovej zmluvy a v prípade, ak dlžník neplní dohodnutý záväzok zo zmluvy, veriteľovi vzniká nárok na úrok z omeškania. Oba tieto inštitúty treba dôsledne odlišovať jednak ich podstatou, ako aj funkciami a na úrok z omeškania má veriteľ zákonný nárok.“

9/ Žalobca tiež poukazoval na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline v obdobnej veci : sp. zn. 7Co/340/2011, 11Co/457/2015, 6Co/556/2014, resp. ďalšie takéto rozhodnutia aj iných odvolacích súdov. Podotkol, že uplatnenou logikou sa má podstatné porušenie zmluvných dojednaní úverovej zmluvy a nesplácanie odmeniť zníženou úrokovou sadzbou, t.j. úrokovou sadzbou vo výške 5 % p.a. Pokiaľ by totiž žalovaný splácal poskytnutý úver riadne a včas, úver by sa úročil vyššou úrokovou sadzbou 6,99 % p.a. svojím rozhodnutím tak súd prvej inštancie zvýhodňuje de facto neplatiacich klientov a odmeňuje porušovanie zmluvných dojednaní. Ak by bol názor súdu správny, tak žiadnemu klientovi sa „neoplatí“ dodržiavať zmluvné podmienky, nakoľko po zosplatení úveru ich konajúci súd odmení za porušenie zmluvných dojednaní znížením úrovej sadzby. Žalobca poukazuje na ust. § 1 ods. 2, § 261 ods. 6 písm.d/, § 263 ods. 1, ods. 4 Obch. zák. uviedol, že právne vzťahy, ktoré vzniknú podľa ustanovení Obch. zákonníka sa prednostne spravujú podľa jeho ustanovení a až v prípade, kedy takejto úpravy niet, nastupuje občianske právo so svojimi právnymi predpismi. Zákonodarcia vytvoril tiež osobitnú kategóriu tzv. absolútnych obchodných záväzkových vzťahov, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere, ktoré vymedzil v ust. § 261 ods. 6 písm. d/, pričom ide o kogentné ustanovenie, ktoré nie je možné vylúčiť, resp. ktoré nie je možné dohodou strán zmeniť. Sem patrí aj úverová zmluva, ktorá bez ohľadu na povahu účastníkov takéhoto právneho vzťahu, sa spravuje výlučne ustanoveniami Obchodného zákonníka, a to jeho treťou časťou, ktorá neobsahuje len všeobecné ustanovenia ohľadom záväzkov, ale aj konkrétne zmluvné typy a s tým súvisiace práva a povinnosti zmluvných strán (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 115/99).

10/ Podľa názoru žalobcu je nutné pri aplikácii rozhodných predpisov vychádzať z nasledujúcej právnej hierarchie právnych predpisov : ako základný predpis pre riešenie otázok záväzkového práva je potrebné aplikovať v súlade s § 261 ods. 6 písm. d/ Obch. zák. tretiu časť Obchodného zákonníka a tento záver je rozhodujúci aj pri posudzovaní napr. premlčania, úrokov z omeškania, spôsobu započítania a ďalších inštitútov, upravených dvojkolajne v oboch kódexoch (Obchodnom aj Občianskom). Občiansky zákonník ako lex generalis v zmysle § 1 ods. 2 Obch. zák. je potrebné aplikovať na riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v Obchodnom zákonníku. Skutočnosť, že predmetný zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. však automaticky neznamená vylúčenie aplikácie akéhokoľvek ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko v zmysle aktuálnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v § 52 a nasl. Obč. zák. sa za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, t.j. spotrebiteľskými sú aj zmluvy uzatvárané v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

11/ Žalobca tiež poukazoval na ust. § 506 Obch. zák., ktoré obsahuje osobitnú úpravu dôsledkov omeškania dlžníka a aplikuje sa vtedy, ak zmluva neobsahuje odchýlnu úpravu. Týmto ustanovením zákon nepochybne dáva veriteľovi možnosť odstúpiť od zmluvy, pričom však veriteľ nemusí pristúpiť ku kroku smerujúcemu k eliminácii zmluvy. Nesplácanie úveru dlžníkom je podstatným porušením dojednaného vzťahu; ust. § 506 Obch. zák. je ustanovením dispozitívnym, t.j. účastníci zmluvného vzťahu majú zmluvnú voľnosť v tom smere, ako si dohodnú postih za podstatné porušenie zmluvy. Žalobca v tejto súvislosti v odvolaní upriamoval pozornosť aj na ust. § 351 ods. 2 Obch. zák., podľa ktorého strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti; pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených. Vyššie uvedené zákonné ust. výslovne prezumuje zmluvnú dohodu vo výške úrokov pre prípad odstúpenia od zmluvy. Keďže § 502 Obch. zák. obsahuje úpravu úrokov za „štandardných“ podmienok, je zrejmé, že osobitná úprava v § 351 ods. 2 Obch. zák. smeruje k sprísneniu podmienok, za ktorých má dlžník vrátiť plnenie. Zo strany žalovanej došlo v priebehu r. 2015 k porušeniu zmluvných povinností splácať finančné prostriedky pravidelnými mesačnými splátkami, pričom vzniknutý nedoplatok neuhradila ani po opakovaných upozorneniach. Žalobca preto využil svoje oprávnenie a dňom 30. 7. 2015 požiadal o okamžité splatenie úveru a zároveň zvýšil platnú úrokovú sadzbu celého zostatku úveru o 5.00 % p.a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu. V danom prípade žalobca postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami. Právny názor súdu prvej inštancie týkajúci sa nepriznania riadneho úroku nemá právnu oporu v právnom poriadku a predstavuje porušenie ústavou garantovaných práv.

12/ Súd prvej inštancie tiež žalobcovi nepriznal časť istiny vo výške 561,42 € s príslušenstvom, z dôvodu že žalobca neobjasnil, z čoho sa žalovaná istina skladá. Žalobca ale špecifikoval danú sumu jednak podaním zo dňa 31. 1. 2017 a aj na pojednávaní, keď táto pozostáva z : a/ 180 € (poplatok za uzavretie zmluvy), b/ 240 € (poplatok za poskytnutie medziúveru), c/ 110 € (poplatky za upomienky), d/ 24 € (poplatky za vedenie účtu), e/ 6 € (poplatky za výpis z účtu), f/ 1,32 € (preúčtovanie). Žalobca k tomu dodal, že poplatok za uzavretie zmluvy o stavebnom sporení bol žalovanej účtovaný podľa časti I. Stavebné sporenie bod 1 sadzobníka poplatkov vo výške 0,9 % z cieľovej sumy, max. 1.800 €. V zmysle uvedeného bol poplatok 180 € za uzavretie zmluvy rozpočítaný na 6 rokov, pričom jeho prvá splátka bola uhradená už v r. 2014 vo výške 30 €; v súlade so zmluvou a sadzobníkom bol potom poplatok 150 € žalovanej vyúčtovaný v roku, v ktorom došlo k okamžitému zosplatneniu úveru. Poplatok za poskytnutie medziúveru bol žalovanému účtovaný v zmysle úverovej zmluvy, a to jej príloh (str. 11 resp. str. 18 úverovej zmluvy), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. V zmysle § 273 Obch. zák. časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú zmluvným stranám známe alebo k návrhu priložené. Ostatné poplatky vyplývajú rovnako z úverovej zmluvy (str. 11 resp. str. 18 úverovej zmluvy) ako aj sadzobníka poplatkov, ktorý tvorí súčasť úverovej zmluvy. Žalovanej neboli účtované žiadne také poplatky, na ktoré žalobca nemal v zmysle úverovej zmluvy nárok. Žalobca preto trvá aj na zaplatení časti istiny vo výške 561,42 € s príslušenstvom.

13/ Žalobca záverom zdôraznil s poukazom na skutočnosť, že je bankou, ktorá na základe bankového povolenia vykonáva stavebné sporenie a teda je oprávnený poskytovať zásadne len účelovo viazané finančné prostriedky na tzv. stavebné účely, že poskytol žalovanej medziúver, ktorý mal slúžiť na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na riadny stavebný úver, čo vyplýva z preambuly ako aj z čl. I úverovej zmluvy. Poukazoval na špecifickosť produktu medziúveru v tom, že v tejto fáze nehovorí o istine, pretože istina nie je vytvorená. Časť splátky žalovanej bola použitá na úhradu úrokov a poplatkov medziúveru (mediúverový účet) a časť na sporenie za účelom dosporenia a pridelenia cieľovej sumy (sporiteľský účet). V prípade, ak poberateľ úveru splní všetky podmienky pre pridelenie cieľovej sumy a vzniku nároku na stavebný úver v zmysle zákona o stavebnom sporení, tak medziúver sa transformuje na stavebný úver vo výške rozdielu medzi zostatkom dlžnej sumy medziúveru a nasparenou sumou, pričom získaný stavebný úver sa úročí nižšou úrokovou sadzbou (čl. IV ods. 4 zmluvy). Právny názor súdu prvej inštancie ohľadom inštitútu stavebného medziúveru, spôsobu jeho splácania a započítania úhrad pri ešte nezosplatnenom medziúvere, pridelenia a jeho transformácie na stavebný úver je v rozpore so zákonom ako aj ustálenou rozhodovacou praxou slovenských súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 1Cob/400/2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/67/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/556/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/177/2012, sp. zn. 3Co/45/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Cob/152/2015 a pod.). Zároveň má žalobca za to, že nepriznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.627,71 € od 31. 7. 2015 do zaplatenia je v rozpore so zákonom, pretože žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy, pričom jej výška bola žalobcom riadne preukázaná a žalovaná sa taktiež preukázateľne dostala do omeškania s jej vrátením.

14/ Napokon žalobca vyjadril presvedčenie, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti buď vôbec alebo je úplne nepresvedčivé. Súd svojím postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Osobitne zdôrazňoval samotný princíp podnikania banky, ktorý je založený na požíčaní peňazí za dohodnutých podmienok s cieľom dosiahnuť zisk. Potreba dosiahnutia zisku je regulárnou, až nevyhnutnou súčasťou podnikania, zvlášť bankového, ktorá chráni množstvo iných klientov pred nepriaznivými následkami v podobe krachu finančnej inštitúcie. Žalobca preto nerozumie postoj súdu. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že v plnom rozsahu vyhovie jeho žalobe. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15/ Na odvolanie žalobcu sa žalovaná nevyjadrila.

16/ Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17/ Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie CSP preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

18/ Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19/ Podľa § 504 Obch. zák. dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

20/ Podľa § 559 ods. 2 Obč. zák. dlh musí byť splnený riadne a včas.

21/ Podľa § 517 ods. 1 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22/ Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23/ Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti uplatnených riadnych úrokov z poskytnutého úveru za obdobie po zosplatnení úveru až do jeho zaplata, rovnako tak zamietol žalobu žalobcu v časti istiny 561,42 €, tvorenú rôznymi poplatkami, tak ako sú špecifikované v texte rozhodnutia. V posudzovanej veci nie je sporné, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu má charakter spotrebiteľskej zmluvy, a to z dôvodov, tak ako ich konkretizoval súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 17), s ktorými sa odvolací súd stotožňuje. Za neopodstatnenú a zároveň účelovú považuje odvolací súd argumentáciu žalobcu o tom, že vo fáze poskytnutia medziúveru dlžníkovi sa nejedná o istinu, pretože táto ešte nie je vytvorená. V konaní nie je rozpor v tom, že žalovanej boli žalobcom požičané finančné prostriedky v objeme 16.000 € a táto suma požičaných peňazí (hlavný peňažný záväzok) sa v práve úhrnom označuje termínom istina. Hoci žalobca spochybňoval, že sa v danom prípade jedná o istinu, nevysvetlil, vrátenia akého peňažného záväzku (hlavného, mimo úrokov, poplatkov, úrokov z omeškania) sa potom vlastne domáha. Žalobca sa svojou žalobou domáhal vrátenia (okrem iného) istiny (ako hlavného peňažného záväzku), o čom podľa odvolacieho súdu nemôžu byť rozumné pochybnosti.

24/ V prípade odvolania žalobcu čo do nepriznania mu istiny vo výške 561,42 €, tvorenej vyššie špecifikovanými poplatkami rôzneho druhu, ustálená súdna prax je založená na závere, že nepostačuje, keď žalobca v konaní len tvrdí, že mu na uvedené poplatky vzniklo právo, toto svoje tvrdenie musí podporiť dôkazmi, t.j. v konaní musí preukázať pravdivosť svojich tvrdení. Ako už na to poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku, žalobca v tomto smere dôkazné bremeno neunesol, nakoľko súdu nepreukázal vyhotovenie a odoslanie upomienok, či výpisov z účtu žalovanej, t.j. nepreukázal, že mu vznikli náklady takejto povahy. Podobne žalobca nepreukázal v konaní oprávnenosť účtovania poplatkov na základe príloh k zmluve, a to z dôvodov, ako ich rozviedol prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí (bod 20 rozsudku súdu prvej inštancie), na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

25/ Pokiaľ ide o námietky žalobcu týkajúce sa nepriznania mu riadnych (zmluvných) útokov po zosplatnení úveru, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že riadny (zmluvný) úrok predstavuje cenu peňazí, ktoré veriteľ poskytol dlžníkovi na základe zmluvy o úvere. Z ekonomického pohľadu ide o v zásade o kompenzáciu veriteľovi za obetovanú príležitosť, kedy nemohol s istinou úveru nakladať, pretože nebola v jeho dispozícii. Na strane dlžníka ide o cenu za to, že do jeho dispozície mu boli vydané finančné prostriedky, ktoré mohol používať, pričom povinnosť ich vrátiť bola odložená do budúcnosti a prípadne i rozložená na splátky. Riadny úrok veriteľovi patrí až do splatnosti úveru. V prípade, že dlžník poruší zmluvu a sú splnené zákonom a prípadne i zmluvou predpokladané podmienky, má veriteľ právo vyhlásiť predčasnú (alebo tiež mimoriadnu) splatnosť úveru, teda požadovať okamžité vrátenie úveru dlžníkom. Právnym následkom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je, že dlžník prichádza o výhodu odloženej splatnosti úveru, resp. o výhodu splátok a veriteľ získava možnosť využiť všetky dostupné právne prostriedky na to, aby sa domohol dlžnej pohľadávky. Veriteľ tiež získava právo požadovať od dlžníka zákonnú sankciu v podobe úrokov z omeškania z celej dlžnej sumy, nielen z čiastky, s ktorou bol dlžník aktuálne v omeškaní; prípadne i iné sankcie vyplývajúce zo zmluvy. Odvolací súd poukazuje napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 148/2016 zo dňa 30.6.2017 v tom, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru dochádza k zmene obsahu záväzku. Hoci vyhlásením predčasnej splatnosti úveru veriteľ automaticky nedostáva do svojej dispozície dlžnú peňažnú sumu a dlžník ju nestráca, dlžník príde o právny dôvod, pre ktorý môže mať dlžné peňažné prostriedky vo svojej dispozícii. S tým je nevyhnutne spojený aj zánik nároku veriteľa na riadny úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by veriteľovi aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru patril riadny úrok z úveru. Pokiaľ by veriteľ mal naďalej až do zaplata dlžnej pohľadávky nárok na riadny úrok a popri tom i úrok z

omeškania a prípadne iné sankcie, vznikla by hrubá nerovnováha v právnom postavení dodávateľa (veriteľa) a spotrebiteľa (dlžníka). Veriteľ by mal naďalej všetky oprávnenia zo zmluvy a navyše i právo a možnosť domôcť sa relatívne okamžite splnenia celého záväzku, pričom dlžník by stratil akékoľvek výhody, ktoré mu zmluva o úvere garantovala. Takýto následok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru by bol nielen neprijateľný pre založenie nerovnováhy v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy, ale aj v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 476/2012-14, ktorý potvrdil ústavnú udržateľnosť tohto záveru. Hoci judikatúra najmä nižších súdov v tomto smere nie je úplne jednotná, odvolací súd sa prikláňa k názoru prezentovanému vyššie.

26/ Čo sa týka ďalších námietok žalobcu týkajúcich sa zmluvného úroku po zosplatnení pohľadávky uvedených v odvolaní, týmito sa odvolací súd nezaoberal, keďže sa týkajú polemiky s rozhodnutím iných súdov v odlišnej veci, pričom odvolací súd na všetkých týchto skutočnostiach svoje rozhodnutie nezaložil. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú; článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozhodnutia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku zo dňa 21. januára 1999, Van de Hurk proti Holandsku zo dňa 19. apríla 1994).

27/ S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietnutej časti ako aj vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

28/ O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, naopak žalovaná bola v odvolacom konaní plne úspešná, z ktorého dôvodu bolo žalovanej priznané právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

29/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).